

На гэтым дзень

Аб культуры і безкультуры

Вы захацеце ў выхадны дзень пайсці ў кіно. Але не так лёгка ажыццявіць гэты на сутрэці перапланаваны памер. Вялікая чарга стаіць ля білетнай касы. І калі вы не хочаце, каб вам намялі білі, атаптаці ногі і паогуэ сапсаралі «выходны настрой» — не ідзіце ў кіно, амаючыся ад гэтай рызыкаўнай справы.

Наша сталіца мае зараз 2 мільёны гуканых кіно. Але там, дзе працоўныя павінны атрымаць культурны адпачынак, на самой справе п'юць самага дзікага безкультуры.

Чаму, пытаем мы, у выхадны дзень не можа быць дадатковага сеанса, каб знічыць чаргі? Няўжо пельга арганізаваць папярэдні продаж білетаў на выхадны дзень, ды і калі ў выхадны дзень адкрыць раней?

Але, дапусцім, што вы перамаглі ўсе труднасці і «пераможна» набраліся ў фойе. Тут малюнак не больш пышны.

Ці ў адным з кіно няма разрываў. Ды і ў часе сеанса глядач вымушан быць у верхняй вопратцы. Па думцы кінозаснаваўца, гэта, акрамя, верх культуры.

Няма дзе сесці, крэслаў мала. На сценах вышы дэкарацыя плакатаў, якія накрыты пылам і стражаныя мучанымі слядамі. Паўталя. У кіно «Пролетарый» і «Чырвоная зорка» дым з курмыкі валіць проста ў фойе. Літавацца старажытная вясковая лавка, а не фойе.

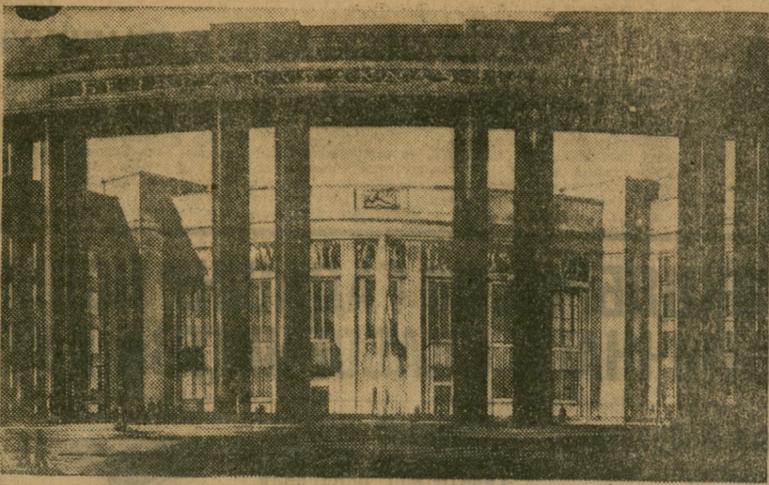
У кіно «Чырвоная зорка» ў фойе раней іграў аркестр. Зараз яго прычышчана ліквідавалі і змянілі ўнутраны радэфофоніі. Але дымамі не прыносяць асадоў, з пільні вуха глядача. Мы не супроць патэфона, не супроць фактотра, але дайце добрую плацінку і голку. Нельга-ж качаргой на самававай трубе выконваць Бетховена.

Да ўсяго гэтага трэба дадаць, у чыталішчы недастаткова газет і журналаў.

Нічога больш агіднага пельга ўявіць сабе, чым прыбралі ў нашых кіно.

Тані малюнак не толькі ў Менску. У Віцебскім «1 мая», у гомельскім кіно-тэатры імя Калініна не лепш. Няма, ці вельмі мала культуры ў дзітых многіх кіно гарадоў Савецкай Беларусі.

Кіно павінна быць культурнай установай ад пачатку да канца. І ў першую чаргу, т. т. Галінін і Матусай, наколькі вы заклікаеце засадаць культуру, ці нельга наведзіць і ў саміх сабе, паверханні?

Да Опшбрэскіх свят на будаўніцтве будынку Акадэміі Навук БССР фармуеца пабудова каландры і правага крыла газопіпага корпусу. Таксама на выхадзе будаўніцтва змяняецца дома для прафесараў і дзеясці ў асабнаватых доўжарэй корпусе (II і III намеру), фармуецца планіроўка плапоўкі будаўніцтва. На 3-м і 4-м паверху Праект Фабрыка з каляндрыяй цэнтральнай часткі газопіпага корпусу Акадэміі Навук БССР.

ПРА АДНУ СУР'ЁЗНЕЙШУЮ ПАМ'ЯЛКУ «КОМУНАРА МАГІЛЕЎШЧЫНЫ»

Змяшчаючы пісьмо інжынера т. Сперанскага і паважлівае свайго спадаро, «Звязда» чыма, што магілеўскі райком выпрацаў памылку свайго газетцы. Грубоў-ж памылку «Комунара Магілеўшчыны» павінны ўлічыць увесь друц. Мы за смелую і рашучую крытыку, але крытыку дэлававу, якая грунтуецца на аўладанні тэхнічнай на дэкларацыі праверцы справы. Але мы — работнікі большасці дзюку — павінны бяспрэчна змегацца з малейшымі праўленымі безадказнасці, верагладства, тым больш дамагогі, бо мы павінны памітаць, наколькі ВОСТРА наша зброя.

Памылка «Комунара Магілеўшчыны» не толькі ў

тым, што ён у справе з інжынерамі шаўковай фабрыкі даў прыклад, як безадказна і няведанне справы прыводзяць да ПАЛІТЫЧНАГА ЗРЫВУ (бо аб'явае вачныя чэсныя інжынераў у шкідніцтва — гэта сур'ёзна палітычны зрыў газетцы), але і ў тым, што «І.М.» не знайшоў у сабе палітычнай мужнасці прызначыць сваю памылку. Змяшчаючы рашэнне перыода шэф новай, поўнацэнна абараняючы інжынераў і крытыкую гэты газетцы, і ні слова не гаворачы аб свайго пазіцыі рэдакцыя «Комунара Магілеўшчыны» паставіла сабе ў стэндышча унтэр-афіцэры з «Рэвізора», якая сама сабе выскла. Грубая памылка «І.М.» павінна быць неадкладна выпраўлена.

(Пісьмо інжынера)

Нішто не абярэчна замачываю, таго, што ў гэтым была немалая віна кіраўніцтва «ШНТ». Яно перадавалася газопіпама механіку, ад якога залежаў ремонт кампрэсара (аказалася інакш).

Аднак, ясна, што гэты факт не даваў права газеце выносіць нашым сумленнем спецыялістам таёе суровае абвінавачанне. Тут мы маем справу з вельмі значнай безадказнасцю рэдакцыі, безадказнасцю, якая не толькі не дамагла справе, а падарот, папшоўла ёй. Урашце тэй прычыны «К.М.» не мае нічога агульнага з большасціні металамі работ нашата друцкі.

Ціпер і сама рэдакцыя «К.М.» наўрад ці адважыцца не прызнаць шкіднасці свайго ўчынку. Не выпадкова-ж яна павінна арыкула аб «шкідніцтве» змясціла на свайго старонкаў паставоў парткома шаўковай у якой не толькі адзначаны недахопы ў рабоце вопітычнай, але і тое, што «Звязда» не газетцы двух адданых справе спецыялістаў у шкідніцтва не ў які выпадку не адказае сапраўднасці, што газета дадала факты таёнажнасці.

Аднак, гэту паставоў рэдакцыя змясціла «моўчы», не даўшы свайго адвагі. Ясна, што такім чынам рэдакцыя «К.М.» межа на маё «вышэйсё сухо» а гэты ўласных метадаў работ і свайго безадказнасці. А між тым партыйны абавязак рэдакцыі — не замахваць свайго памылка і на аснове большасцінай самарышчэнай дамагчы партыйнай апазіцыі фабрыкі старыні для безгучнага абвінавачаных спецыялістаў належным умова работы.

На чым грунтуецца гэты абвінавачанні? Галовным чынам на тым, што на вопітычнай з-за недаўжы марчымасці аказалася было выліта і каліваўчы 20.000 кт. высказ, гэта значыць на 500 руб. (раўнацыя, да рэчы, цісала, што 76500 кт. і на 11.480 рублёў).

гэта правільнае налячэнне прададён у адпаведнасці з якасцю і колькасцю натрапананага валакна кожнай транспальшыцай.

Значыць, гэтыя зводзіцца не к ацэнцы вядомай колькасці валакна, а ацэнкі кілограмумароў атрыманнага валакна ад вядомай якасці трасцы.

У прыведзеным вышэй прыкладзе першая транспальшыца атрымала за сена 100 кілограмумароў 2 працэнта і другая за 140 кілограмумароў натрапананага валакна атрымала 2,8 працэнта, што стварае аграманна стымую на вышэйшай прадукцыі інакш праца і, галоўнае, павышэнні якасці ільновалакна. Пры гэтым парадку вачыненне праналежы знаходзіць вырашэнне пытанне правільнага размеркавання ільновага хлеба ў адпаведнасці з якасцю і колькасцю ільновалакна кожнай транспальшыцай п.асобна. А гэты рашэнне ўмовы барацьбы за высокую якасць ільновалакна і арганізацыю выканання плана ільновалакна большасцінай тэхнікі. Роль праёмнасці пры гэтым не адрознівае к регуляванню напраўнага нармавання і аплаты працы, а пераходзіць у вышэйшую ступень — стымуд разгорчанага сацыялістычнага саборнасці і ўдзярніцтва.

Для таго каб узяць зацікаўленасць сушыльшчынаў і мяльшчыкаў у барацьбе за якасць ільновалакна, неабходна і іх работу паставіць у прамую залежнасць ад атрыманнага сярэдняга нумара валакна ад данай трасцы.

У першым выпадку сушыльшчыку і мяльшчыку зніжаецца расцінка на 28 проц., або ён атчыняе за выкананую норму на 1,44 працэнта; у другім выпадку расцінка павышаецца на 25 проц., або сушыльшчык і мяльшчык атчыняюць на 2,5 працэнта за выкананую норму. Гэта прымусяць сушыльшчыка выконваць аграганнасныя патрабаванні сучасна і мяльшчыка — правільна арганізаваць машыну, правільна падаваць трасцы аддажываюся трасцы.

Напярэдадні перавыбароў саветаў

СПРАВАЗДАЧЫ СЕЛ СОВЕТАЎ НА ПРАДНІ ВІЕБСТАЎ МАГІЛЕС.

У сувязі з падрыхтоўкай да перавыбароў саветаў, у горадзе праведзена нарада старшын ЦСМК і агульнанарадавы савет утарнаў. Агэ перапрабкі арганізавалі выступленні рабочых удзярніцаў на справаздачных сходах на вясні і справаздачы надышых сельсаветаў на прадпрыемствах.

53 ГАСПАДАРКІ СТУПІЛІ У КАЛГАСЫ

ПЛОДАНК (Ад карэспандэнта «Звязды»). Перадвыбарніцкі савет быў да гэтага часу калектываваным толькі на 30 проц. У гэце падрыхтоўкі да перавыбароў у сельсаветах арганізаваны два новыя калгасы — «Шлях Леніна» і «Перамога другой пачынальцы». У калгасы ўступіла 53 гаспадаркі.

БУКСІРНАЯ БРЫГАДА ПЛЫТАГОНАЎ

РЭЧЫЦА. Удзярніца Рэчыцкага дэспрагаса, уключыўшыся ў вытворны наход імя «Балдаў саветаў», разгарнулі паміж сабой спаборніцтва на лепшых вытворных дэкавалінах. Рабочы калектыв тахуацыа Хімска аду дэкаваліна злучыла павыш 30 тон дэкавалінаў злучыла.

БАНЬКЕВІЧ, ФАЙНГОЛЬД, ДУР'ЮНА

Нічога не робіцца ў адносна падрыхтоўкі да перавыбароў на Кіеўскаму сельсавету. Аднымі ЦКБ СССР і БССР це праграмнавыя. Не выданыя асобы, паабавязаны павыбарка прабы. Ішо не прыступілі да асабнасна павыбарка саборніцтвах. Старшыня сельсавета Грышчанкоў перавыбарамі не займаецца.

ВЕЧАР МАЛАДЫХ ВЫБАРШЧЫКАЎ

ВІЦЕБСК (Ад карэспандэнта «Звязды»). На вяселю лепшага ўдзярніца валакна «Чырвоны металіст» тав. Горскага адбыўся вечар малодых выбаршчыкаў. Маладыя выбаршчыкі вачыненне абавязалася ў адзінаку перавыбароў саветаў выконваць штодзённа 250 радматараў змест 150.

РЫТХУЮЦА ДРЭВНА

БАРЫСАЎ. Барысаўскі горадаў дронна рыхтоўцы да перавыбароў. Дыскусія дэкаваліна не усё вядома і ўсталяванне прыкладу горадаў сучасна выбаршчыкаў. На дэкаваліна імя Маладзевы са сям'я праправаў адны дырктар тав. Яшчэпапа, а сакратар парткома тав. Заросін аб гэтых спісках нічога не ведае.

КУЛЬТУРНЫ ПАХОД У КАЛГАСАХ

СЯННО. Калгасы перадавога Номанаўскага сельсавета ўдзярніца ў дэкаваліна імя «Балдаў саветаў». У сельсаветае будуюцца тры калгасыны лавіны. Паводле паставоў пленуму сельсавета ў 4-х калгасых утварыліся лавіныны радматараў.

КУЛЬТУРНЫ ПАХОД У КАЛГАСАХ

Урады выданыя арганізаваны гурты працы і пільны. Правадзіцца ў культурны выхад калі валакна і культурны выхад калі валакна абамі і ішо.

КУЛЬТУРНЫ ПАХОД У КАЛГАСАХ

Для таго каб узяць зацікаўленасць сушыльшчынаў і мяльшчыкаў у барацьбе за якасць ільновалакна, неабходна і іх работу паставіць у прамую залежнасць ад атрыманнага сярэдняга нумара валакна ад данай трасцы.

У першым выпадку сушыльшчыку і мяльшчыку зніжаецца расцінка на 28 проц., або ён атчыняе за выкананую норму на 1,44 працэнта; у другім выпадку расцінка павышаецца на 25 проц., або сушыльшчык і мяльшчык атчыняюць на 2,5 працэнта за выкананую норму. Гэта прымусяць сушыльшчыка выконваць аграганнасныя патрабаванні сучасна і мяльшчыка — правільна арганізаваць машыну, правільна падаваць трасцы аддажываюся трасцы.

Лісьмы рабочых і калгаснікаў

САКРАТАРУ МАГІЛЕЎСКАГА РК КП(б)Б тав. РЭВІНСКАМУ

К ЛГАС «АР'ЕМ» ЗАСЛЕЧАН ЧУЖАКАМІ (Пісьмо калгаснікаў)

Калгас «Ар'ем» (Магілеўскага раёна) засмечан чужакамі, якія ўсё сваю дэкаваліна пакаравалі на разбурэнне калгаса.

Так, калгаснік СОБАЛЕЎ Кандрат у свой час меў 56 гектараў зямлі, 7 кароў, 9 кароў, дзве малатарні, карыстаўся наёмнай сілай. Старавойтаў М.Трафан таксама меў 60 гектараў зямлі, 9 кароў, 11 кароў, трымаў трох батракоў, Рахуніваў калгаса Еўцікаеў, у свой час выгнаў за і ішоку з апарата ўдзяркамзга, Леоненка Прахоў, — былі ганялар, выдучаны ў сельпо крапішкім і рад ішошых.

Гэта група чужакоў адкрыта

САКРАТАРУ ВІЦЕБСКАГА РАЙКОМА КП(б)Б тав. ЖУРАЎЛЕВУ

НА ФАБРЫЦЫ «ДЭВІНА» ІГНАРУЮЦЬ ПРАПАНОВЫ РАБОЧЫХ (Пісьмо рабочага)

На фабрыцы «Дэвіна» (Віцебск) у паравальнай гаспадарцы ёсць рад неахопаў.

З прычыны неармаўнаў дэкаваліна павіна на фабрыцы часта прастойваюць, мала абаратаюцца царавыя машыны. Вузкакалейна прыведзена ў поўную плоднасць.

Электра-трансфармацыйна ўстаўка асабнаўтвечна пераважыла. Матор 22 кілават прыводзіць у рух машыну, на якую паставіла толькі 2 кілават.

Рабочыя ўнеслі 25 каштоўных прапановаў для павышэння работы паравальнай гаспадарцы фабрыкі. Прапановы ў жыццё толькі адны. Астатнія неважыць дзе лавіны.

САКРАТАРУ ПУХАВІЦКАГА РАЙКОМА КП(б)Б тав. СКАРАХОДУ

ДЭ-Ж ПР'ЕЗІІ ВОЛЬНЫ ЧАС? (Пісьмо служачага)

У мястэчку Пухавічгах моладзь не мае дэ культурна правесці свайго вольнага часу.

Дома сацыялісты і чыталішчы няма. Тры гадзіны пачалі бутаваль народом, але ішо і да гэтага часу не закончылі.

Усе гадзіны былі вачыненне школа дарослых, у гэтым годзе раёна не закрыў.

Пасля гэтага зусім не дэўна, калі моладзь свайго вольнага часу запінае безасмысленым бадзненнем на вуліцах, а часта і кулашыннем.

Моладзь некалькі раз вярталася ў РК ЛКСМБ, раёна, аб арганізацыі янога-небуча культурнага кутка, але ў гэтых арганізацыях да іх займае не прымоўжываліся.

Правальнік.

НА СП'ЯЛІХ АГУЛІ ІЗВІСНЫХ ПІСЕМ

На пісьмо сельскара Баркуша пад загаловам «Чаму не працуе гуртот» («Звязда» ад 14 верасня № 205) ЦС Асабнаўтвечна паведзела, што факты напярэціліся.

Старшыня тухавіцкага райсавета Асабнаўтвечна тав. Ерантаеў за саваронна захват плашэра «Завар'е».

ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ КАЛГАСНІКАЎ У ЯКАСЦІ ВЫПРАЦОЎВАЕМАГА ВАЛАКНА

Аналізуючы дынаміку ходу валакна ручной апрацоўкі на Савецкаму рабду мы маем беспералічны прэцэ пагэрышны якасці валакна. На 15 кастрычніка, пры 51 проц. выканання плана валакна ручной апрацоўкі, сярэдня нумар знізіўся на 2,4. У чым асноўныя прычыны падаўня якасці валакна ручной апрацоўкі? Спадывацца толькі на аграганіку і на тое, што атасалася горшая трасца, больш чым недастаткова.

Асноўнае — гэта адсутнасць арганізаваных мерапрыемстваў, суправаджальных прымяненне перадавой аграганікі. Пры абсабнаўтвечна рад калгасаў выяўляецца, што асноўныя прычыны нізкаў норм выпрацоўкі транспальшыцаў — 4 фунты (калгасы Зяношэўска і Моўні), 8-10 фунтаў (калгасы Пустынін і Капстанцінаў) — з'яўляюцца ў адсутнасці дыферэнцыяльнай норм выпрацоўкі ў адпаведнасці з якасцю перапрацоўваемай трасцы. Норма па ўсіх

пералічаных калгасах — 10 фунтаў без залежнасці ад якасці перапрацоўваемай трасцы. Аплатата ўстаўленая норма прыводзіцца ў адпаведнасці з паставоў СМК СССР, а на-рознаму. У калгасе Зяношэўска і Капстанцінаў — 2 працэнта, у калгасе Івоўні — 1 працэнт, а ў калгасе Пустынін — 1,5 працэнта. Паколькі няма якаснай дыферэнцыяцыі норм, паставоў працы павярэўнага сартавання трасцы не стымуюцца, а гэта выдывае страты якаснага парадку (павелічэнне працэнта адкаў і паніжэнне нумара валакна) і зніжае норму выпрацоўкі. Транспальшыца ў даным выпадку выконвае механічна функцыю, але не прымае актываўна ўдзелу ў падрыхтоўцы прадавоў да транспальшыцаў.

Дыферэнцыяцыя і срдм адразу ўзніла-б зацікаўленасць да павышэння сартавання, а гэта ўзніла-б і якасці і стымулава-б выпрацоўку. Устаўлены НКЗБ парадкі нармавання і аплаты працы адпаведна і аплаты працы прыкладных нормах выпрацоўкі

на 1934 г. таксама не адгавядае чэлкам задачы атрыманна высокакаснай прадукцыі. Аплатата працы павінна прыводзіцца ў адпаведнасці з кол-насным і якасным выдывае прадукцыі. У прыкладных нормах НКЗБ гэтага няма. Пры ацэнцы норма 10 кт. у 2 працэнта першае транспальшыца атрымала 2 працэнта і другая таксама 2. Другая ж транспальшыца натрапала на 40 проц. больш валакна ў кілограмумароў, г. зн. у асебнаўтвечна гэтаў дэкаваліна ўліку льдовпрадукцыі. Ішоўчыя практыка праёмнасці некалькі згаджае гэту роўніцу, але гэта не вырашэнне пытанне. Калгасніца, даўшы аднолькавую выпрацоўку ільновалакна лепшай якасці, павінна атчыняць за работу большую колькасць прадавоў і праёмнасці павінна служыць дадаткова стымулам для атрыманна лічча больш высокай колькасці якаснасных паказальнікаў. Асебнаўтвечна

гэта правільнае налячэнне прададён у адпаведнасці з якасцю і колькасцю натрапананага валакна кожнай транспальшыцай.

Значыць, гэтыя зводзіцца не к ацэнцы вядомай колькасці валакна, а ацэнкі кілограмумароў атрыманнага валакна ад вядомай якасці трасцы.

Норма па ўсіх

прыкладных нормах выпрацоўкі

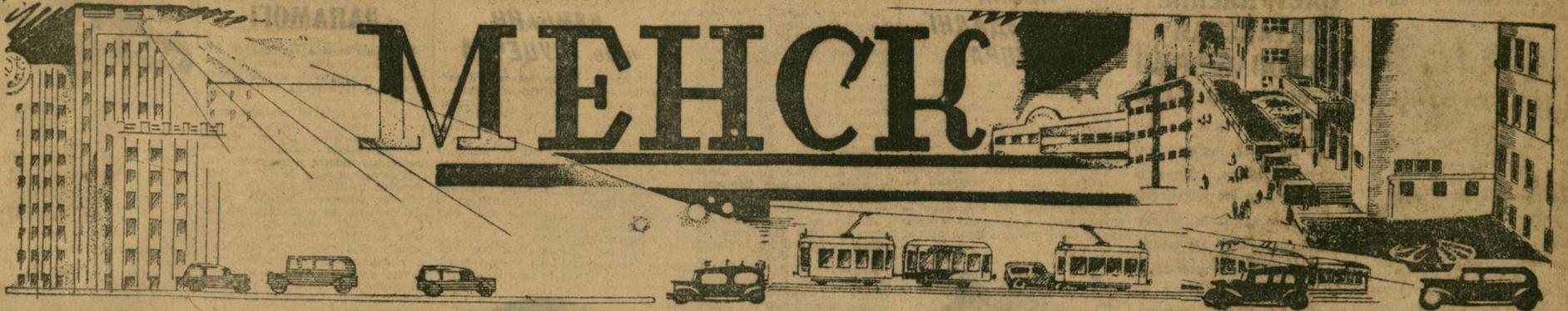
заводзіцца

заводзіцца

заводзіцца

ДА XVII ГАДАВІНЫ ОКЦЯБРЯ

МЕНСК

I. Тры слупы імперыі

Так ішо ўказана царскаю рукою, што дружна ў самым цэнтры, каб кожны бацьчы мог — тры слупы імперыі стаялі для спакою — царька, губернатар і астрог.

І ўсе яны пшалаі адвагаю адменнай, цару — панам на славу, а ворагам на страх — і пшамі дзець да вечара хістаілі праменні за шаблях фараонаў, ма кратах, на крылах.

А дазей павакод, за готым светлым раем другое пачыналася, івачай там жылі — хадзіны адважкі пакутніцкіх ускраіні сіротамі стаялі на грудзі ў зямлі.

Ім сонца прылітала надзвычай радкім птахам, хоць клікалі іны яго што-раз усё часцей, воч крылі раскладала вад іх разбітым дахам і ветры праляталі шавольна паміж сцен.

Газніцамі мігалі прытулі-муравейнікі з жагдаракага дазволу да пшавяе пары.

Так жылі ўскраіны пакутніцы насельнікі, ў горадзе-ж, у цэнтры гародзі ліхтары —

Пры доме губернатара, дае балывалі поэза, пры доме, дае хрыстова стаяла ў бочках кроў,

пры варце імператарскай казі варот астрогных, пры ганках, дае за грошы куплялася любоў.

Бо так было ўказана царскаю рукою — што дружна ў самым цэнтры, каб кожны бацьчы мог — тры слупы імперыі стаялі для спакою — царька, губернатар і астрог.

II. Была Няміга неклам

Брані, дык абакучіцца, не ўстане болей зноў. На хатах звалі вуліцай, а быў смуродны роў.

Было заўсёды дзіка ім ад царскага пляча — дзе за грошы куплялася любоў, хадзілі над Нямігаю і крыўда і адчай.

Рыс. Н. Леушына.

Ад ранні і да равны галюдыны раты — някельнае прыставіне іўрэйскай беднаты.

Пакутавалі з дзецьмі, клілі душу сваю, быў пшасцем селязец ім у шубае на самю.

І калі вадта горна рабілася парой, скарацілі паворна, шаптаці: «Адывой»...

Але вачерай добраі бог частараць не звык, на вуліцах харобры гуляў гарадавін.

Ен нагайдач удалі пародку і добра, ен ладзіў, каб кавалак апошні іх заораць.

І прадстаўнік ад неба дарогаю адной — прыходзі ў ціхі раба, маліўся: «Адывой»...

Маліўся, руні ўзносіў аднаму айну... Сам думаў, каб жылося багатаму кунцу.

Каб зносілі ўсе зрэкі газодныя раты... Была Няміга неклам іўрэйскай беднаты.

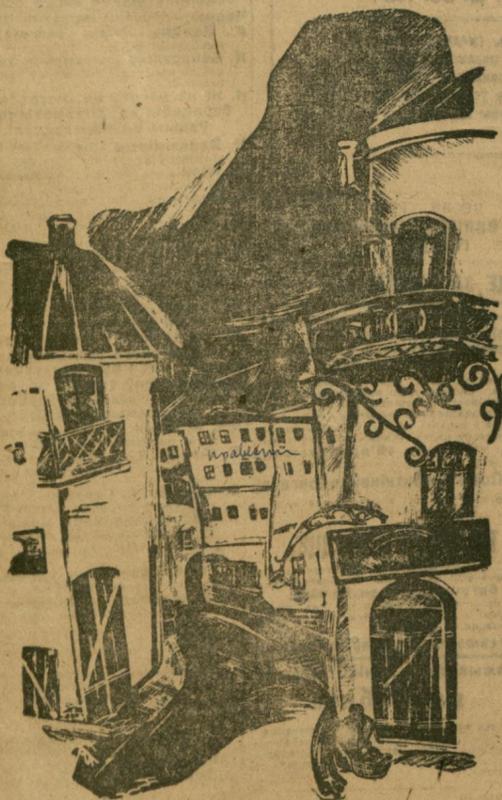
III. Плыў вецер чорнасоценны

Раней на ванцыларных патайных гаварылі,

калі-ж хадзі авачылі і ўсе рахункі скончылі — там і пачыналася: за ўсе званцы білі, пшала крыжы з харугвямі, пшаму вецер чорнасоценны.

З партрэта імператара паход іх сцела руні, націлася на вуліцах суроуае маленне —

Рыс. Маліца.

так грозна пранаслаўныя ў руках паслі Ісуса з дубінкам пад сьвіткамі, з каменнымі ў кішонах. Была ішла Нямігай, што мусіла схіліцца ім, ад зносці каліцілася цароўныя званы — і першы забівака зплочаны паліцый прышоў гудзавым голасам: Іны!...

Іны!... І дарма закрывалася Няміга глуха стаўнямі, каб ад вачэй доўгачых

схвацьць хоць готы жах — з-за боскіх абразоў, што неслі «пранаслаўныя» сміла каменне на вокнах, на людях.

І корцілася вуліца, ляцела пер'е горадам. Дарома бараніліся пакутныя сны. Хадзілі фараоны паходзіць цвёрдай, гордаю і дзіка сабе ў вусы смяіліся яны.

І корцілася вуліца чырвоуае бялінаю, бо сакамі і крыўсо лашчэнтку была змочана... Над Менскам, над Нямігаю сміротны і бялітасны пшаму вецер чорнасоценны, пшаму вецер чорнасоценны.

IV. Паліцэйская ёлка

А потым калі справа на іх была ўжо чыстаі, пшамі благаслаўлялі кавец святой вадзіцаю. І ў лепшай заде горада спраўдзялася ўрачыстаць бака з падарункамі для ўсіх чыноў паліціі.

Бружылі тоўтазадыма з бліскучымі плячамі, над цыжкімі медалямі агіваіліся ў дугу — гарадавіны, стражнікі матлялі селядцамі, сам губернатар бавіўся ў іх радасным кругу.

Вось гэта адпачынае быў катан і жагдарама, віне кунцы пшасцілі ў пшасочных каўшах. І простаі язіка стагвала над дыкарама, тысячы свечак трымаючы ў руках.

Малюдым на дзесяткі выдалі на памяць, каб былі харобрымі пры патрэбе зноў — і піжыны чыны з бараннімі вачамі хадзілі карагодам казі святых анёў.

Іх разам прывіталі з такім выдатным святан, і кожны з іх жылот свой ахвяраваць быў рад, і калі канчаў прамову губернатар, рот да ншай ірвалі, гуджакым: ура!...

Быў Аннаю на шыю ўвагароджар прыстаў, і спраўніку паднесены багатыя дары.

Так, пшала чыстаі справы спраўдзялася ўрачыстаць, скакалі кругом ёлі да самае зары.

V. Так кіравалі тады губернатары

Было ў готым горадзе ўсё для багатага — парці, паланы, дамы і язіцы. Так кіравалі тады губернатары, так кіравалі пшамі і кунцы.

Так і пшася, зліцалася сурьва, цэнтрам — пшана, ускраінам — бруд, вадаправод для чэнаў управа, для іх-жа лашчылі на вуліцах брук.

Для іх вырасталі злёбныя дрэвы, для іх бегла рэчка іскрыстай пшамі, для іх і вшана рассыпала наневы і бёлым агнём зацвіталі сады.

І калі ўвочы гудзёлі каварні, святлом заліваўся ншасым бар — прышоў рабочы з смуроднай гарбарай ў брудны завулак шкельных Кашар.

Там пшамна было Іны ў сапраўдным астрозе і вуліца гінула кожны раз, Ен браў, як бар'еры, равны на дароце, на грудзі ў багве часамі вая.

На пшвах раздаваўся апошні абутак, зямля прылітала да змучаных ног... І так праз хадзі адмысловаі пакуты нарэшце ен бачыў званым парог.

Страху, падзваную лжутам, вярожаў, падушкі ў вокнах

Рыс. Н. Леушына.

заместа шуб — прытулая, які ён наймаў за рублёўку, які яго вача хваробай дупшы.

А там, дае пшалацы, каварні і бары, дзе царові служылі гулялі, жылі, — ая светлых паротных сталалі швейцары і гуджале проста да самай зямлі.

Ішлі казі іх кішанамі багатыя — главы губерній, града айны... Так кіравалі тады губернатары, Так кіравалі пшамі і кунцы

VI. Вырасцала светлае жыццё

Толькі сваіх зноўнасцей дусім яны не амерзілі, жорэткась не насобіла, не пасобіў адеж. Доўга каліцілася дохлая імперыя і нарэшце груннула на век.

І цпер ранейшага толькі успаміны, як шугала вольныя, мяўся буралам, як тройны пераходзіў горад праз руні, пакучь сцяг чырвоны ве зноў часо.

Як ішоў адзіл вал і другі

І траці — залятаў рашучы і крышчыў напшонт, як сплывалі горадам чырвопаармейцы, як ішла ўскраіна на варажы цэнтр.

Як за іхнім цёрдым пераможным маршам, вырасталася пшасце матак і слядёр, вырасталася венай будучыня пшамі, вырасталася светлае жыццё. І цпер інакшыя Дві твае праходзіць — новымі кватэрамі ўстаец, і пшала ўдарнай працы на заводзе — мы пшасяць вуліцы твае.

Для сабе старацца мы пшавіны самі, нашы тут заводы, нашы гараны. І растуць пад нашымі рукамі Маладыя, зноўны сады.

Нас вшасе ўсё партыі на дароце гатаі і даёе наш горад. Не спшаміць — лепшых выбараем сёння ў советы, Каб табыі, сталіца, ірваваць.

VII. Індустрыя свая

Дзе трэбы на Ілхадзім і квартаа усё — Вось ен вам развешы прамысловы Менск.

Вось усём вядомы той фабрычны круг — некалькі майстэрня на дзесяткі рук.

Тры чаны, тры тобы, дзесяці вартыкоў, праціршэжымы Сальмана, Швітмана і К.

Мы-ж зусім развесілі той смурод і чад — вонныя заводы дружна сталі ў рад.

Гаян, якім гігантам казачным узні — наш чырвонасцяжы горды «Вольшэ».

Гаян, як ў вогных домнах вавалілі гарт — машыны «Варашылава», машыны «Комунар».

І побач іх заводы і фабрыкі стаяць — так выраста на Ілхадзім індустрыя свая.

Там суткамі ніколі не моўкае гудзі рух. Туды на змену тысячы прыходзяць моцных рук.

Інакшыя парадкі, інакшыя часы. Там новыя ўдымаюцца гіганты картусы.

Узятыя Кастрычэжам будуюцца, растуць, фабрычнай малодсцо стаяцца прытуць.

VIII. Калі пачынаецца толькі дзень

Калі пачынаецца толькі дзень і сонца ад праю свай зачыньць пшых — Горадам бойкі гоман ішо, Вуліца, пляцы ўсё на пагах. Трамвай выходзіць на першы рейс, шафёры сядоць на прыты «Форд», са стаячы хучмі адходзіць экаспэс, з ангару — машыну стартуе п'эот.

Блішчаць нагатове рады батарэй, Парашутысты сшасваюць ад вор, Бавазерысты

спшасоць каюб, Ташкысты заводзяць магутны матар.

Рабочы на змене прымае вартат, сшартсёнаў паклікаў сшвейскі светок, лашкельнікі гуртам бегуць у сэд, студэнтаў збрае лекцыяны знаюк.

Палаты абходзіць свае тарапёт, над вострым лашпатам сшачуўся хірург, з друкараў зымосіць пакуцы газет, рабочыя вуліц майструюць брук.

Краўцы ажывілі электра-прэсы, каёры заселі за вонны кас — Так узлімаецца тшасчэй сід вшавай сталіцы ўдарны час.

А вачерам лшм электрычны пшажар, аркестры выходзяць на першы плац, звінчыць малодсцо залёбы парк, ў кіно зашмаецца бёмы экран.

У тэатрах заслоны узвенты ўгару, гудзі зашмаюць на змену Ішоў, гарністы іграюць аёўб і зару і шлах ў чытаўнях ад кш зных дшгоў.

Гарадзі магазіны атшмы вітрыны, над горадам радшынесці стаяць, Калі-ж сшчхэе бурдына пшамі, — збраецца вачерам дома сам-я.

Прыходзіць з театр стары, брыгадэр, ў яго ішо паміці Модарт і Бат, потым — сын токар, сын камадэр, студэнта-дачка далаеае як што.

Стары працірае шкля акулар, погляд насціным кідае на мр — стаяць пшавына на стол самавар, там пшачынаецца гутарка ў іх.

Пра спшачыны толькі працоўны дзень, пра музку, оперу і театр, пра справы апошніх іспанскіх пшазей, пра тое, ші быў сшгонны даклад.

Так новае сонца над намі ўстае, Гады ўжо інакшыя сшмы вшудь. Жыве так сталіца і людзі не асілкамі думак і волі растуць.

IX. Калі эскадрылі пад сонцам гудуць

Сталіца! твой час будавання востаў, прастор неабыдны патрэбен дыпер — і ты вырастаеш на цэлы квартаа, і ты вырастаеш на новы паверх, і ў гору ўдымаюцца руні шчятоў, і-дромы становяцца сшрыта ў рад... На вуліцы вышай пабоўным аўто і вуліцай дождка гладкі асфальт.

Калі-ж дэманстранты ў калонах ідуць, Калі эскадрылі пад сонцам гудуць, і з імі праходзіш ты ў дружным раду паміж Дома Ураа і БДУ — аерісны пшаступага роўць ў вачах, тады адчуваеш магутны размах. Тады дшчуваеш, сталіца, твой шлах, тады шыкі не пшохэе шлах, —

Бо знаеш упарты прайдуць гады і будуць прыціці залатыя сады, што вораг ішо стапе табе на парог, што волы прышчыць свае Менску Двпэро, што вырадоце новы вядомы тут порт; што першы прычаліць к аму парохам што прывядзе яго нам страваны, з сталіцы сшвету — Масквы.

X. Вясна на стадыёне

Ах, сонца, як багата тшасе пшасоць промні... Васяляні дшчэтыны, як хорама сшгонны — Вясна на стадыёне! Вясна на стадыёне!

Пшазеры дружнаі стайкай узвалець з расгоу, Ілхадзі, у залёбы маймак зашмаіліся калоны... Вясна на стадыёне! Вясна на стадыёне!

І шпшчымі залатаюць на бёгвыма тові — І кожны так чэкае, а хто хучгоў аёгоніць? Вясна на стадыёне! Вясна на стадыёне!

Ах, малодсцо, як шарты-ак смех і розацьць зшомаць-рыхтуешся упарта да працы, абарона. Вясна на стадыёне! Вясна на стадыёне!

Пшаташ-жа красаванца, гарадзі агнём чырвоуае, Ах, наша ты юнацтва, як хорама сшгонны — Вясна на стадыёне! Вясна на стадыёне! Менск, 1934 г.

Пятрусь БРОУКА

Рыс. Леушына

